

عباس حاجی نجاری

چند سناریو برای یک مذاکره

اختلال روانی، گویاترین واژه‌ای است که این روزها می‌توان برای رفتار و مواضع ترامپ و همکارانش در کاخ سفید برای مواجهه با ایران و دیگر کشورهای مستقل جهان به کار برد. مدیریت ضعیف تیم حاکم بر کاخ سفید در حل بحران‌های درونی جامعه آمریکا که ناشی از نژادپرستی نهادینه شده در قوانین آن کشور و بحران اقتصادی ناشی از کروناست، آنگاه که با مدیریت ضعیف چالش‌های فرامنطقه‌ای این کشور، به ویژه در غرب آسیا پیوند می‌خورد، بسردرگمی گرداندگان کاخ سفید را آشکار تر می‌کند.

هفته گذشته برابان هوک، نماینده ویژه وزارت خارجه آمریکا در امور ایران، در حالی که مدعی می‌شود کارزار فشار حداکثری آمریکا علیه مردم ایران باعث شده است که اقتصاد ایران در فهرست بدترین و ضعیف‌ترین اقتصادهای جهان قرار بگیرد، ازقصد آمریکا برای تمدید تحریم‌های تسلیحاتی شورای امنیت علیه ایران سخن به میان آورد، اما در عین حال ابراز امیدواری می‌کند که ایران و آمریکا در آینده بتوانند زندانی‌های بیشتری را مبادله و درباره موضوعات متعدد دیگر گفت‌وگو کنند. «ما دوست داریم یک جلسه رو در رو داشته باشیم تا در یک گفت‌وگوی کنسولی بتوانیم سریع تر از گذشته حرکت کنیم، در دیپلماسی به طور کامل باز است، نه فقط درباره آن مسائل بلکه … درباره همه موضوعاتی که روابط دو جانبه آمریکا–ایران را در ظرف ۴۱ سال گذشته به طور منفی تحت الشعاع قرار داده است. ما خواهان رفتن به پای میز مذاکره هستیم.»

التماس برای مذاکره که پیش از برابان هوک، چندین بار توسط پمپئو وزیر خارجه آمریکا و ترامپ رئیس جمهور این کشور تکرار شده است در شرایطی است که آمریکا هم‌زمان چند سناریو را علیه ایران آغاز کرده و انتظار دارد که برآیند این چند پرونده بتواند به شکست مقاومت مردم ایران انجامیده و ایران را تمکین به یک مذاکره بد سرانجام دیگر همچون برجام، پیروزی ترامپ و حزبش را در انتخابات آینده آمریکا تضمین کند، چرا که بقیه پرونده‌های داخلی و بین‌المللی آمریکا، تاکنون آورده‌های برای ترامپ وجهمهورخواهان حاکم بر ایران نداشته است.

اولین سناریو حاکی از تلاش آمریکا برای صدور قطعنامه‌ای علیه ایران از طریق نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بود. براساس این پرونده که مبتنی بر ادعاهای رژیم صهیونیستی تنظیم شده، فرانسه، بریتانیا و آلمان به عنوان سه کشور اروپایی طرف توافق با ایران در «برجام» پیش‌نویس این قطعنامه را به شورای حکام ارائه داده‌بودند. آن پیش‌نویس ضمن طرح ادعاهای اثبات‌نشده، از ایران می‌خواهد به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اجازه دسترسی به دو سایت قدیمی در این کشور را داده و با این نهاد بین‌المللی کاملاً همکاری کند. براساس توضیحات مندرج در گزارش، ادعا شده که «این اماکن احتمالاً در سال‌های ۲۰۰۲، ۲۰۰۴ و ۲۰۰۸ (سال‌های ۸۴ تا ۸۸) شاهد فعالیت‌های هسته‌ای یا انفجاری بوده‌اند که هیچ‌گونه هدفی در سال‌های بعد تخریب و پاک سازی شده‌اند.» آژانس در گزارش خود تلاش کرده که این ادعاها را به موادی از NPT و پروتکل الحاقی مستند کند و درخواست بازرسی بدهد. نکته دیگر این گزارش این است که ایران همچون ماه‌های قبل این درخواست‌های زیاده‌خواسته را نپذیرفته و اعلام کرده که بر اساس ماده ۱۴ برجام و بند C هیچ ادعایی را در این زمینه به رسمیت نمی‌شناسد.

به رغم تصویب این قطعنامه در نشست مجازی شورای حکام، اما مخالفت‌های سرسبب شد که تصمیم گیر برای آن به نشست حضوری موکول شود. خبرگزاری رویترز در این زمینه گزارش کرد که تریجیح شورای حکام تصویب قطعنامه‌ها به اتفاق آراست و این شورا تا زمانی که مخالفتی با قطعنامه‌هایش وجود نداشته باشد آنها را بدون رأی گیری به تصویب می‌رساند. دیپلمات‌های غربی می‌گویند روسیه به عنوان متحد ایران گفت نیازی به صدور قطعنامه نمی‌بیند، اما مخالفت صریح چین موجب شد رئیس شورای حکام آژانس برای رایزنی‌های بیشتر و احتمالاً رأی گیری خواستار نشست حضوری در این خصوص شود. ماهیت غیراضطراری مسئله دسترسی به گزارش مدیر کل به آن اشاره شده ، همکاری‌های گذشته ایران با آژانس و رویه‌های یکجانبه و زور گویانه آمریکا و خروج یکجانبه‌اش از برجام و در پیش گرفتن سیاست فشار حداکثری علیه ایران، از دلایل مخالفت چین با این قطعنامه است.

دومین سناریو گزارش از «مشکل معاری با تحریم‌های تسلیحاتی چین است. ملل در خصوص نوع سلاح‌های مورد استفاده علیه تأسیسات نفتی عربستان و متحد کردن ایران است که آشکارا کپی شده از گزارش قبلی آمریکایی‌ها و سه‌وی‌ها است. این گزارش یک سویه که در آن طرف‌ها گفته شده این مسئله می‌تواند مغایر با تحریم‌های تسلیحاتی قطعنامه ۲۲۳۱ باشد، بهانه آمریکا برای فشار بر ایران با پوششی قانونی است. پیش‌تر مقامات کاخ سفید به تواتر مدعی بودند ایریکا از هر طریقی می‌کوشد تا تحریم‌های تسلیحاتی علیه جمهوری اسلامی در ۲۸ نوامبر تمدید شود. این گزارش به تفصیل بررسی خواسته‌های اقدامات یا تین‌ساز منطقه‌ای که منشأ آن در واشنگتن و ریاض و تل اوپو می‌باشد را به ایران نسبت دهد و به آمریکا قدرت چانه زنی با اعضای شورای امنیت بدهد و می‌گوید ایران که چین و روسیه رسماً با آن مخالفت کرده‌اند و بخشی از تلاش آمریکا معلقف به آن است که در واقعاً چین را از کنار پیشان از ایران عقب بنشانند. این اتهام زنی بی‌پایه صرفاً ابزاری جهت عملیاتی نمودن سناریو فشار بر ایران با هدف جلوگیری از انقضا تحریم‌های تسلیحاتی در موعد مقرر است. اما سوال مهم در این گزارش این است که جناب گوتشر با دریافت کدام مابه‌ازا حاضر شد جایگاه دبیر کل سازمان ملل را به سخنگوی کاخ سفید تقلیل دهد.

سومین سناریو هم طرح قانونی پیشنهادی تازه جمهوریخواهان به کنگره امریکا است که به موجب آن، از دولت ترامپ خواسته می‌شود مکانیسم ماشه بازگشت تحریم‌های ایران را فعال کند. به ادعای صدای آمریکا این طرح که متضمن سخت‌ترین تحریم‌های کنگره علیه جمهوری اسلامی است، دولت آمریکا را از رفع تحریم‌ها بدون اجازه مجلس نمایندگان و مجلس سنا منع می‌کند. به عبارت دیگر، اگر این طرح تصویب شود، دیگر هیچ دولتی بدون اجازه کنگره قادر نخواهد بود از طریق رفع تحریم‌ها یا حکومت ایران به توافق برسد.

همزمانی ارائه این سه سناریو بزیرگنمایی تلاش‌های همه‌را کردن دیگر کشورها برای مستندسازی فشار خود علیه ایران و طرح آمادگی مذاکره با ایران، هدف جنری تر را دنبال می‌کند که همانا نگاه به داخل ایران برای فعال سازی کانون‌های داخلی فتنه به بهانه مشکلات اقتصادی و مطالبه مذاکره با آمریکا از سوی مرعوبان داخلی برای حل مشکلات اقتصادی است. این در حالی است که تجربه تلخ برجام برای مردم ایران و غیرقابل اعتماد بودن آمریکا برای مذاکره و به ویژه خواست اصلی آنها برای مذاکره یعنی تعطیلی توان موشکی و نفوذ منطقه‌ای ایران، مجالی را برای مذاکره باقی نمی‌گذارد و رفتن پای میز مذاکره در شرایط فعلی تنها می‌تواند به عنوان برگ برنده برای رئیس جمهوری عمل کند که طی دوران پساکرنا یا چالش‌های جدی در انتخابات پیش رو روبه‌رو است و دادن کارت برنده مذاکره بدون زمان لازم برای کسب امتیاز طی پنج‌ماه پیش رو می‌تواند استراتژی حاصل جمع جبری صفر را برای ایران در پی داشته باشد و بازی برد و باخت (برد ترامپ و باخت ایران) را سبب گردد. مرور اجمالی بر این سناریوها، دست‌خالی از تنگ‌ترامپ را در روزهای پایانی ریاست جمهوری اش علیه ایران نشان می‌دهد و چه بسا اگر ضعف‌های داخلی در مدیریت تحولات ناشی از تشدید تحریم‌ها نبود، دشمن نمی‌توانست برای اثبات ادعاهای خود به شرایط روز اقتصادی کشور استناد کند و به همین دلیل است که اصولی‌ترین راه برای ایران در ماه‌های پیش رو تمرکز بر حل مسائل داخلی، عدم ارسال سیگنال‌های ضعف در مواضع مسئولان و امیدوار کردن دشمن و تمیز کز بر مقاومت فعال برای مقابله با سناریوهای چند گانه دشمنان نظام است.

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش

۲۰ گزارش